

Lekce : Hledej, Najdeš

Seznamovací hra do jakékoliv knihovny.

Vhodná pro druhý stupeň ZŠ. Děti se formou bojovky při pátrání po úkolech seznamují s fondem knihovny, prací s katalogy i hledání v el. zdrojích. Napětí, dobrodružství , hra o čas!

Cíle : Seznámení nových studentů, uživatelů knihovny (věk 11-15 let) se službami knihovny, s dělením a řazením fondu, s různými typy informačních zdrojů.

Časová dotace lekce je 45 minut.

Skupina může mít jakýkoliv počet. Ideální je skupina 10 – 20 studentů.

Lekce vychází z předpokladu, že nejrychlejší způsob, jak seznámit čtenáře s fungováním knihovny je **praktická ukázka**. Během řešení úkolů se seznamují se službami jejich přímým využitím.

Teoretická část se omezuje na úvodní seznámení s prostorovým řešením knihovny.

Úkoly jsou sestaveny tak, aby studenti museli uvažovat, zda pro řešení úkolu potřebuje služby knihovny nebo si poradí rychleji jinou cestou. Zda informaci najde v katalogu, nebo zda musí hledat ve volném výběru atd....

Vzhledem k tomu, že úkoly studenti plní na čas, je důležitým aspektem nejen úkol vyřešit, ale vyřešit to co nejrychleji je možné.

Studenti pracují ve skupině, tedy musí rozhodnout o způsobu týmové práce, dělení, vedení atd.

Kompetence: k učení, k řešení problémů, sociální a personální

Lekce : Jak poznat dobrý zdroj

Ukázka výukové lekce pro studenty středních škol, ve které se učí rozpoznávat elektronické informační zdroje z oboru dějin. Učí se hodnotit nalezené zdroje podle jednoduchých a univerzálních principů a použité zdroje správně citovat. Lekce se dá snadno využít ve všech odborných předmětech.

Kompetence: k učení, k řešení problémů

Časová dotace lekce je 2x 45 minut. (jedna vyuč. hodina teoretická část, druhá cvičení)

Cvičení:

- 1) **Vyberte** ze seznamu okruhů k maturitě z dějepisu **jedno z témat**.
- 2) Zvolte tři vhodná **klíčová slova**, která téma charakterizují.
- 3) Najděte jejich ekvivalenty **v anglickém jazyce**.
- 4) Zadejte je do **internetového vyhledávače** jak v české verzi, tak v anglickém překladu (zvolte ten vyhledávač, který používáte obvykle)
- 5) Otevřete **5 prvních odkazů**, které vám k tématu vyhledávač nabídne, a zjistěte
 - a) zda je nalezený zdroj **relevantní** k tématu
 - b) popište, o **jaký zdroj** se jedná
 - odkaz na primární zdroj
 - odkaz na sekundární dokument
 - odkaz na webové stránky instituce
 - open Access
 - recenzovaný zdroj (prošel redakcí),
 - c) kdo je tvůrcem - **producentem** zdroje,
 - d) kdo je **autorem** zdroje,
 - e) jak je zdroj **starý**.
- 6) **Vytvořte citační záznam** na vyhledaný zdroj, pokud je relevantní.

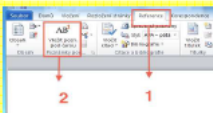
Poznámky v textu a pod čarou

Krypto-, krypt- (z řeckého *kryptos*) skrytost, tajnost, slavný, tajný
Kryptologie - nauka zabývající se studiem šifry a kódů a jejich dešifrováním!

Kryptografie se zabývá rozložením utvářených textů (nezašifrovaných) jazykem různými jazyky, rozložením šifrovaných kódů a systémů, a šifrovaného textu (Novák, 2010, str. 56).
V kryptografii je třeba důležitě rozlišovat pojem dešifrování a luštění! Dešifrování je získání utvářeného textu ze zašifrované zprávy pomocí postupy opádnými k šifrování. Dešifrování přitom má podobu šifrovacího systému a šifrovací klíč. Naproti tomu luštění šifry, který se snaží prolomit šifrovací klíč, získat utvářený text zprávy bez předchozí znalosti šifrovacího systému. Cílem je (dešifrování nebo šifrování) šifrovaného kódu pro smysluplné rozložení dešifrování dle půli zašifrovaných stajným klíčem.

!... Nový slovník česko-švédské akademie, Praha, 2007, 1. vyd. ISBN 978-80-200-1413-4

*Příjemci šifry dešifrování se šifrovanými zprávami, např. v komerčních jiskřích, Havlíkova Morava, Info-Bezpečnostní „Jednotka“ rovněž (1984).

Čitační záznam

- ČSN ISO 690

Příjmení autora, jméno, *název*, pořadí vydání, místo vydání: nakladatelství, rok, počet stran, ISBN.

Článek z časopisu

Příjmení autora, jméno, *název článku/název časopisu*, /on line/ Rok vydání, Ročník (číslo), /datum citování/, ISSN. Dostupný z: adresa

[Generátor citací CITACE.COM](http://www.citace.com)

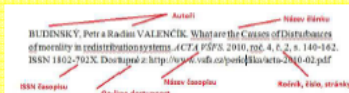
Citace elektronických zdrojů

Webové stránky

Dominantní tvůrce. *Název*. Vedlejší názvy /typ nosiče/. Další tvůrce. Místo: nakladatel, datum publikování. Datum aktualizace /datum citování/. Dostupné z : adresa

On – line knihy

Tvůrce. *Název publikace*. Vedlejší názvy /typ nosiče/. Vydání. Další tvůrce. Místo: nakladatel, datum publikování (datum citování). Edice, číslo edice. ISBN. Dostupné z: adresa

Příklady:

- NEJEZCHLEBOVÁ, Jana, ed. *Informační gramotnost: [kontinuita v práci školních knihoven]: sborník příspěvků z konference, konané 2. prosince 2004 v Moravské zemské knihovně*. 1. vyd. Bm: Moravská zemská knihovna, 2005. 155 s. ISBN 80-7051-160-5.
- *Centrum pro školní knihovny* [online]. Praha: Národní pedagogická knihovna, 2005- [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: <http://www.npkk.cz/csk/>
- CARLSON, Chris and Ellen BROSNANAHAN. *Guiding Students into Information Literacy: Strategies for Teachers and Teacher-Librarians*. Lanham, Md.: Scarecrow, 2009. ISBN 9780-810-85974-6.

Nyní využíváte duševní práce jiných
ale za několik málo let budete sami
publikovat a ocitnete se na druhém
břehu.

Tak na to myslíte už dnes.

Vypracovala : Edita Vaničková Makosová
v Příbami, 2015